

de tildels i dette Viemed erhvervede Arealer, istedetfor som tidligere i Tvorup og Bordrup at maatte kjøbe Lyng til 5 Kr. pr. Læs, af hvilke der til Dæmpningen anvendes efter Omstændighederne fra nogle faa Læs indtil 40 Læs pr. Td. Land; og vil man endelig tage i Betragtning den Rutine, der i de forløbne Aar er erhvervet i forskjellige Retninger ved Udførelsen af de forskjellige Arbejder i Klitten, der har tilfølgende, at mange af de tidligere, noget nær uovervindelig ansete Vanskeligheder nuomstunder af hele Klitpersonalet betragtes som Bagateller, ser jeg ikke rettere, end at det paa Grund af min Stilling til Sagen ikke alene er berettiget, men endog Bligt ærbødigst at anbefale, at der bevilges 314,200 Kr.

Hvad de i Budgettets specielle Kontoer opførte Beløb angaar, maa jeg tillade mig at bemærke, at jeg fastholder det paa Konto 2 opførte Beløb 4,000 Kr. til Juldørelsen af den i Skjoldstrup=Aal Plantage opførte Bolig, og ligesaa bestemt maa jeg fordrø, at der sikres den af mig der ansatte Overplantør en Lønning af 3,000 Kr.

Med Hensyn til de 4,000 Kr. til Juldørelsen af Boligen, ser jeg mig foranlediget til at gjøre den Bemærkning, at jeg til alle Tider har været i høj Grad tilbageholden mod Begjæringer til Opførelse af Plantørboliger. Der er aldrig forlangt opført Boliger i Bordrup, Blaabjerg, Husby eller til Temhøjshande, paa Grund af, at tilfældige Forhold være tilstede. Heller ikke er der i Kulturforslaget for næste Aar begjært Plantørboliger opført i de anselige Arealer ved Skagen og i Bunken, fordi man paa Grund af Forholdene til Nød kan nøies med to simple Boliger til et Par Opsynsmænd, og hvad Boligen til en Overplantør i Aal angaar, da er denne Foranstaltning udgaaet ligeaavel af økonomiske Hensyn som af Hensyn til det Hensigtsmæssige. Naar nemlig de store Arealer i Ribe Amt, der endnu ikke ere erhvervede, succesfuld indtages til Beplantning, er Boligen opført med det Hensyn for Die, at Arealerne have tæet op til sig i Vest, Nord og tildels i Syd. Ved en saadan Veligheden, og naar det paabegyndte større Planteskoleanlæg er fuldført, vil Overplantøren med simple Opsynsmænd, der altid arbeide med, være istand til samtidig at tilplante flere Afdelinger i Arealerne, hvorved en Ansættelse af Plantører, Boliger til dem og Anlæg af Planteskoler undgaas. At denne Fremgangsmaade med at faa de store Arealer tilplantede vil være den billigste, er vel indlysende, men uden Husrum til Befordringsmidler for Overplantøren, der maa føre et skarpt og tidsspildende Tilsyn, og som tillige forretter en Plantørs Arbejde i det ham specielt underlagte Areal, og uden Lade til at huse, hvad der kan avles paa de Stedet underlagte 30 Tdr. Land, lader Foranstaltningen sig slet ikke udføre, og man bliver da nødt til at ansætte Plantører, opføre Boliger til dem og anlægge Planteskoler.

At etablere Plantører m. v. uden absolut Nødvendighed er en kostbar Foranstaltning. De blive med Tiden en utaalelig Byrde, hvorimod Opsynsmænd med i enhver Retning færre Fordringer, og som altid arbeide med som enhver anden Arbejder, ville senere hen i Tiden, naar Arealerne ere tilplantede, og Tiden til Gjennemhugninger staar for, være uundværlige. En Foranstaltning som den i Aal med Hensyn til en Overplantør, hvorved der gives denne hyderligere Leilighed til Sagtagelser, jaavel i praktisk som i andre Retninger, og hvorved der vil kunne fremkaldes Konkurrence eller Skæppestrid imellem ham og de fjernere boende Plantører, vil senere hen i Tiden kunne indføres i Thisted, naar de der store Arealer indtages til Beplantning, og vil nødvendigvis Ansættelsen af en Overplantør, hvilket imidlertid ikke er nødvendigt for Dieblikket. En Overplantør bosat i Svinkløv, hvor den opførte Bygning er passende for ham, beholder bemeldte Areal direkte under sig som Plantør, hvorimod de noget fjernere liggende Plantager, som dog daglig eller jevnlig kunne inspiceres, besættes med Opsynsmænd, og de fjernere i Thisted og Hjørring Amter med Plantører.

Hvad de 3,000 Kr. til en Overplantør angaar, skal jeg, næst at henviser til min Motivering forrige Aar, tillade mig at bemærke, at jeg i to Aar af mine egne Midler lønede en Assistent, forinden jeg begjærede Lønning til ham, en Forskanditat med første Karakter og almindelig anset som dygtig, der var dristig nok til opgive sin Stilling i Forskstaten for at slutte sig til Klitforetagender; og for ikke at stusse Folketsingets og Finanssubdalgets Tillid til mine Evner om uden noget Mellemlid mellem Plantørerne og mig at formaa at magte Forholdene har jeg selvsølgelig tillige af Interesse for Sagen af egne Midler refunderet Overplantøren den nægte Del af Lønningen.

Det kan ikke vedblive saaledes, og jeg kan derfor ligesaa godt strax gjøre opmærksom paa, som jeg allerede har hentydet paa, at saafremt Klitkulturerne paa deres nuværende Stadium, end sige naar de skulle forstjættes med nogenlunde Kraft og sømmelig